

**Міністерство освіти і науки України
Регіональний навчальний центр Всесвітньої митної організації**

Університет митної справи та фінансів

**“УПРАВЛІНСЬКИЙ ТА БЕЗПЕКОВИЙ МЕХАНІЗМ
ЕКОНОМІЧНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ В УМОВАХ
ГЕОПОЛІТИЧНИХ ЗАГРОЗ І СВІТОВОЇ КОНКУРЕНЦІЇ”**

**МАТЕРІАЛИ МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

23 листопада 2018 р.

Дніпро

**Міністерство освіти і науки України
Регіональний навчальний центр Всесвітньої митної організації**

Університет митної справи та фінансів

**“УПРАВЛІНСЬКИЙ ТА БЕЗПЕКОВИЙ МЕХАНІЗМ
ЕКОНОМІЧНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ В УМОВАХ
ГЕОПОЛІТИЧНИХ ЗАГРОЗ І СВІТОВОЇ КОНКУРЕНЦІЇ”**

**МАТЕРІАЛИ МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

23 листопада 2018 р.

Дніпро

УДК 338(477):005.591.4:808.53

У 67

Організатори конференції:

Міністерство освіти і науки України;
Регіональний навчальний центр Всесвітньої митної організації;
Університет митної справи та фінансів

Склад редакційної групи:

Бочаров Д. О., Ченцов В. В., Приймаченко Д. В.,
Архирейська Н. В., Губа О. І., Даценко В. В.,
Дерев'янка Т. П., Марценюк О. О., Разживін В. М.

У 67 **Управлінський та безпековий механізм економічних трансформацій в умовах геополітичних загроз і світової конкуренції** : матеріали міжнародної науково-практичної конференції (Дніпро, 23 листопада 2018 р.). – Дніпро : Університет митної справи та фінансів, 2018. – 263 с.

ISBN 978-966-328-141-4

У збірнику подано тези доповідей, присвячених актуальним проблемам розвитку механізмів забезпечення фінансової безпеки держави в умовах глобалізації, дослідженню безпекового механізму реалізації потенціалу національної економіки, а також аналізу процесу трансформації функцій управління в системі міжнародних економічних відносин.

Для науковців, викладачів, студентів, аспірантів, фахівців у галузі економіки, управління, фінансів та зовнішньоекономічної діяльності.

ISBN 978-966-328-141-4

© Колектив авторів, 2018

© Університет митної справи та фінансів, 2018

Кийда Л. І., Лисак К. А. Національна безпека України в умовах боротьби із сучасною контрабандою	205
Кийда Л. І., Миславець А. В. Безпека та митне оформлення імпортованих транспортних засобів у зарубіжних країнах	206
Заруцька О. П., Синюк А. О. До питання розвитку методик оцінки фінансової стійкості банку	208
Воротниченко Н. Ф. Моделі державної служби: досвід зарубіжних країн	209
Піменова М. М., Піщуліна І. О. Посилення фінансової безпеки органами Державної казначейської служби України	211
Сальникова Т. В. Стан боргової безпеки України та заходи щодо її зміцнення	213
Пластун О. Л., Макаренко І. О. Частота цінових надреакцій на українському фондовому ринку як індикатор кризових явищ в економіці	216
Зюзін В. О. Фінансування соціальних програм у Польщі та Україні	217
Лисяк Л. Б., Проценко К. В. Видатки місцевих бюджетів на соціальний захист і соціальне забезпечення як пріоритет бюджетної політики України	219
Булейко А. А. Імпортні операції з переміщення полімерних матеріалів як механізм забезпечення фінансової безпеки держави в умовах глобалізації	221
Зайцева Т. В. Ліквідність балансу банку: основний фактор ліквідності самого банку	223
Гриценко К. Г. Оцінювання рівня довіри клієнтів до страхової компанії з використанням теорії нечітких множин	224
Заруцька О. П., Чичибабіна Д. Г. Організація кредитного процесу та управління кредитним ризиком АТ “УкрСиббанк”	226
Кушнір А. І. Бюджетна безпека на місцевому рівні	228
Биков Б. Д. Фінансовий потенціал об’єднаних територіальних громад в умовах бюджетної децентралізації	230
Воробйова А. С. Аналіз конкурентної позиції банку на фінансовому ринку України	232
Григораш О. В., Григораш Т. Ф. Проблеми розвитку ринку фінансових послуг в Україні	234
Терещенко Т. Є., Самокиш М. О. Страхування цивільно-правової відповідальності як інструмент фінансової безпеки України	236

ність ліквідності банку зі стабільністю ресурсної бази банку, оскільки полегшується її прогнозованість та керованість. Позабалансові операції впливають на ліквідність банку і можуть її як підвищити, так і зменшити. Так, позабалансові зобов'язання за кредитами в майбутньому призведуть до необхідності їх виконання банком, тобто видачі кредитних коштів, що призведе до зниження його ліквідності. Тому для попередження зниження рівня ліквідності банку потрібно забезпечувати резерв ліквідних коштів, що може бути використаний для забезпечення позабалансових зобов'язань.

Ліквідність активів передбачає, що активи можуть бути безпосередньо використані для погашення боргових зобов'язань або трансформуватися в грошові та інші платіжні засоби, іншу грошову форму. Щодо ліквідних пасивів – це пасиви, які стабільно перебувають в обігу, не є надзвичайно чутливими до відсоткових ставок та постійно поповнюються. Ліквідність банку підвищується, коли мінливість залишків залучених ним коштів зменшується. Ліквідність балансу є співвідношенням окремих статей активу та пасиву балансу з метою порівняння їх значень зі значенням встановлених нормативів. Варто зазначити, що ліквідність балансу банку є основним фактором ліквідності самого банку. Тому немає підстав протиставляти ці поняття як несумісні. Щоб забезпечити ліквідність банку треба збалансовувати активи і пасиви банку за сумами і строками, оскільки зобов'язання банку будуть забезпечені наявними ресурсами, а узгодженість активів і пасивів у строках забезпечить своєчасне виконання зобов'язань без збиткової реалізації активів. Чим вище ця узгодженість, тим збалансованіша політика, що проводилася банком, вище його ліквідність, стійкіший фінансовий стан. Капітал банку є своєрідним запасом міцності, який захищає банк від можливих втрат ліквідності (покриття ризиків активів та гарантування коштів вкладників) в разі несприятливих обставин та у звичайних умовах функціонування, тому його розмір та достатність підвищує ліквідність банку.

ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ ДОВІРИ КЛІЄНТІВ ДО СТРАХОВОЇ КОМПАНІЇ З ВИКОРИСТАННЯМ ТЕОРІЇ НЕЧІТКИХ МНОЖИН

Гриценко К. Г.

Однією з основних цілей фінансової безпеки страхової компанії (СК) є забезпечення високої фінансової ефективності діяльності СК. Сьогодні в Україні більшість СК відшкодовують витрати за рахунок нових страхових премій. Тому важливе значення для СК має адекватна оцінка рівня довіри клієнтів до СК.

Страховання за об'єктами страхування розподіляється за галузями та видами страхування, які є ланками класифікації [1]. Усі ланки класифікації охоплюють дві основні форми проведення страхування – обов'язкову та добровільну. За вищу ланку класифікації прийнято галузь страхування, нижчу – вид страхування.

Модель оцінки рівня довіри клієнтів до СК пропонується представити у вигляді деревоподібного ієрархічного графа (рис. 1).

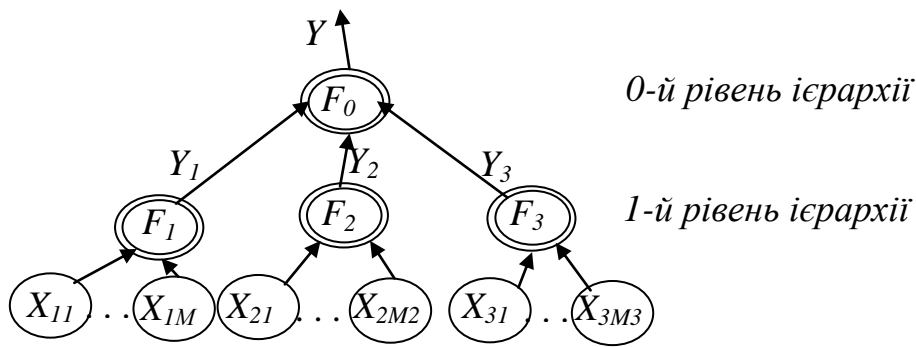

Рис. 1. Ієрархічна структура моделі оцінки рівня довіри клієнтів до СК

Елементи деревоподібного графа інтерпретуються таким чином:

- корінь дерева (Y) – рівень довіри клієнтів до СК в цілому;
- термінальні вершини (X_{ij}) – усереднені оцінки клієнтами СК власного рівня довіри до видів страхування, $i = \overline{1, n}$, $n = 3$, $j = \overline{1, M_i}$, де n – кількість галузей страхування, M_i – кількість видів страхування, що пов'язані з i -тою галуззю через нетермінальну вершину F_i ;
- нетермінальні вершини (F_i) – функції згортки F_i за галузями страхування Y_i , $i = \overline{1, 3}$;
- дуги, що виходять із нетермінальних вершин (Y_i), – рівні довіри клієнтів СК в розрізі основних галузей страхування: майнове страхування (Y_1), особисте страхування (Y_2), страхування відповідальності (Y_3).

В результаті агрегування вхідних факторів X_{ij} визначаються рівні довіри клієнтів до СК в розрізі основних галузей страхування Y_i . В свою чергу в результаті агрегування Y_i визначається рівень довіри клієнтів до СК в цілому Y .

Погіршення довіри клієнтів СК до окремих видів страхування призводить до погіршення довіри клієнтів СК спочатку на рівні окремих галузей страхування, а потім – в цілому.

В табл. 1 наведена ієрархічна класифікація, що відповідає графу (рис.1), яка була використана для оцінювання рівня довіри клієнтів до СК.

Таблиця 1

Ієрархічна класифікація

Галузі страхування	Позначення	Види страхування	Позначення
Страхування відповідальності	Y_1	ОСЦПВ внутрішнє	X_{11}
		Зелена картка	X_{12}
Майнове страхування	Y_2	Добровільне майнове страхування	X_{21}
		КАСКО	X_{22}
Особисте страхування	Y_3	Медичне страхування	X_{31}
		Страхування від нещасних випадків	X_{32}

Оцінювання рівня довіри клієнтів до СК передбачає використання даних анкетного опитування клієнтів СК [2]. Значення вхідних факторів X_{ij} визначаються шляхом усереднення анкетних даних, тому анкети повинні містити кількісну (бальну) шкалу оцінювання. Можливі варіанти таких шкал наведені в [3]. Обрана кількісна шкала оцінювання зіставляється з її лінгвістичним описом (нечіткою терм-множиною), як це показано, наприклад, в [4].

Нами пропонується застосувати нечіткі описи анкетних оцінок (лінгвістичні змінні) та виконати їх агрегування за рівнями ієрархії (рис. 1, табл. 1) з пересуванням від нижніх рівнів деревоподібного графа до верхніх. В якості функції згортки використаємо OWA-оператор Ягера, причому вагові коефіцієнти пропонується розраховувати за схемою Фішберна [5].

Отримані в результаті агрегування значення лінгвістичних змінних необхідно розпізнати, щоб можна було зробити висновок про рівень довіри клієнтів до СК. Це можна зробити за допомогою операцій нечіткої фільтрації за показником можливості [6].

Список використаних джерел:

1. Внукова Н. М. Страхування: теорія та практика : навчальний посібник / Н. М. Внукова, Л. В. Временко, В. І. Успенко ; за загальною редакцією д.е.н., проф. Н. М. Внукової. – Х. : Бурун Книга, 2009. – 656 с.

2. Ковальчук К. Ф. Модель оцінки довіри клієнтів до страхової компанії / К. Ф. Ковальчук, В. А. Полушенко // Економічний вісник. – 2013. – № 3. – С. 185–191.

3. Grading systems in the Netherlands, the United States and the United Kingdom [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://people.eecs.berkeley.edu/~marten/pdf/gradingsystems.pdf>

4. Бутенко Л. М. Аналітичні моделі швидкої діагностики підприємства та механізми їх забезпечення / Л. М. Бутенко, Ю. М. Лозовик // Економіка та держава. – 2010. – № 4. – С. 50–54.

5. Мірських Г. О. Комбіновані методи визначення вагових коефіцієнтів в задачах оптимізації та оцінювання якості об'єктів / Г. О. Мірських, Ю. Ю. Реутська // Вісник Національного технічного університету України “КПІ”. Серія “Радіотехніка. Радіоапаратобудування”. – 2011. – № 47. – С. 199–211.

6. Бирський В. В. Оцінювання стану економічної системи методами теорії нечітких множин / В. В. Бирський // Держава та регіони. – 2010. – № 4. – С. 11–15.

ОРГАНІЗАЦІЯ КРЕДИТНОГО ПРОЦЕСУ ТА УПРАВЛІННЯ КРЕДИТНИМ РИЗИКОМ АТ “УКРСИББАНК”

Заруцька О. П., Чичибабіна Д. Г.

Сучасний стан кредитних операцій банків свідчить про необхідність активізації заходів із відновлення кредитування. Ресурсна база банків спирається на поточні кошти і не є достатньо стабільною. У портфелях банків накопичено велика кількість непрацюючих активів, що негативно впливає на їх фінансовий

НАУКОВЕ ВИДАННЯ

**“УПРАВЛІНСЬКИЙ ТА БЕЗПЕКОВИЙ МЕХАНІЗМ
ЕКОНОМІЧНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ В УМОВАХ
ГЕОПОЛІТИЧНИХ ЗАГРОЗ І СВІТОВОЇ КОНКУРЕНЦІЇ”**

**МАТЕРІАЛИ МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

23 листопада 2018 р.

Матеріали подано в авторській редакції

**Підписано до друку 20.11.2018. Формат 60×84 1/16. Папір офсетний.
Ум. друк. арк. 16,44. Облік.-вид. арк. 14,61. Наклад 100 прим.
Замовлення № 133.**

**Дніпро: Університет митної справи та фінансів
(свідоцтво про видавничу діяльність ДК № 6198 від 24.05.2018 р.)
вул. Володимира Вернадського, 2/4, м. Дніпро, 49000**